

Mälumängu küsimused 30.05.2021

- 1) Ascot, Balthus, Cavendish, Hanover, Kelvin, Kent, Onassis, Plastron, Platzburg, püha Andreas, Villa-rosa... Nimetusi on veel. Mille nimetused need on?
- 2) 17. oktoobril 1938 muutus midagi oluliselt Eesti ajakirjanduses. Mis muutus?
- 3) Selle sõnaga nimetati keskajal vööl kantavat nahkkukrut või sadula küljes kõlkuvat nahast kotikest. Prantsuse päritolu sõna levis Inglismaale ja hakkas seal märkima kuninga varahoidja kotti. Tänapäeval on sõnast saanud rahvusvaheliselt tuntud majandustermin. Nimetage see.
- 4) Mis maismaaloomal on maailma tihedaim karv? Ühe karvanääpsu kohta on tal 60-75 karva. Kui ta peaks saama märjaks, on see talle lausa eluohtlik, sest ta ei kuiva karva tiheduse tõttu ära ja karv võib hallitama minna. Loom on pärit Andidest ja on oma nime saanud ühe hääbunud rahva järgi. Ta elab seltsingus ja tegutseb hämaral ajal. On kiire jooksja ja suudab hüpata kuni poolteist meetrit. Keskmise eluiga on 10 aastat, kuid vanim koduloomana peetud isend elas 29 aasta vanuseks.
- 5) John Wright (1904-1989), professionaalselt tuntud kui Jackie Wright, on meie ära tuntav eelkõige tänu tema rollile Benny Hill Show'st, kus ta kehastas lühikest kiilast vanameest. Kuna ta oli kõigest 150 cm pikk, kujunes tema kujutatud tegelaste kulul loomulikuks naljaks nende pea agressiivne patsutamine. Siiski ei olnud tegu ainult nalja tegemisega vaid patsutamisel oli sisuline funktsioon varjata üht Jackie enda pahet, mis muidu oleks telepildis silma torganud ja olnud naljastseenide suhtes ebaloomulik lisand. Mida püüti varjata?
- 6) Piibel on tõlgitud väga paljudesse keeltesse, nendeseas ka klingoni keel. Mis keel on klingoni keel/kust on see tuntuks saanud?
- 7) Kes Eesti kroonil kujutatud isikutest suri kõige nooremana? Kes kõige vanemana? (2p)
- 8) Laste seas on väga populaarne multikas Põrsas Peppa. Austraalias aga keelati üht episoodi näidata, sest see mida Põrsas Peppas seal tegi on lastesaate jaoks ebasobilik. Mida tegi Põrsas Peppa?

9) Siami, praeguse Tai, kunagine kuninganna Sunanda Kumariratana uppus 1880. aastal oma alamate silme all. Miks ei aidanud teenrid kuningannat?

10) 7. novembril 1854 mõned aastad pärast Londoni suuremat koolera puhangut avas LNC nimeline firma Londoni lähistel oma esimese ja ainukese rongiliini. Liin sõitis Londonist 23 kilomeetrit edelasse Brookwoodi asulasse ning tagasi. Rongis olid tavaliselt kahte tüüpi reisijad, inimesed ja ... Pilet inimestele esimese klassis maksis tänapäevases väärtuses 28£ ja pilet teist tüüpi reisijatele maksis 95£. Liin opereeris 87 aastat järjepidevalt, kuni Teise maailmasõja ajal Londoni pommitamises kannatada sai. Kelle transpordiks oli see rongiliin mõeldud?

11) Mis loom on piltidel? (ei nõua täpset liigi või tõu nime nagu Dalmaatsia koer või polaarrebane, piisab lihtsalt vastustest koer, rebane)

12) Kokkupuudete vältimine teiste inimestega ning ka enese isoleerimine teiste tervise hoidmiseks on läbi ajaloo olnud tuntud meetodid haigustega leviku tõkestamiseks. Esimesi viiteid võib kohata juba Vanas Testamendis, Levictuse raamatus ning ka 8. sajandi pärslased kasutasid seda tuberkuloosi vastu. Millise haiguse vastu võitlemisel aga võeti kasutusele termin "karantiin" ning mida see esialgu tähendas? (2p)

13) Eelmine nädal toimus Eurovisiooni lauluvõistlus. Korraldajamaaks oli Holland ja üritus toimus Rotterdami linnas. Mitmes kord oli sellel riigil au seda teha?

14) Eurovisiooni lauluvõistluse on kahel korral võitnud siiani ainult üks solist. Riik, mida ta esindas, on seitsme võiduga samuti ka kõige edukam riik Eurovisiooni ajaloos. Kellega on tegu ja mis riiki ta esindas? (2p)

15) Kes või mis on Oumuamua? Ta avastati 19. oktoobril 2017 ning kannab

teaduslikku tähistust 1I/2017 U1. Tegemist on esimese sellelaadsega, mida inimene on märganud.

16) ART IST KUKU NU UT. Mis see on?

17) 1985. aastal esietendus Viljandi Ugala teatris "Vennad Lautensackid". Rein Malmsten mängis selles tükis ühe ajaloolise isiku rolli, keda kujutati Eesti teatriajaloos esimest korda. Keda kehastas Malmsten?

18) Leivaküpsetamise juures olid vanasti kindlad reeglid, mille vastu eksida ei tohtinud. Muidu võis leivategu untsu minna. Pragunenud või õõnsaks jäänud leivapäts ennustas pere lagunemist. Just leibade lõhkimineku hirmu tõttu oli üks toiming rangelt leivateo juures keelatud. Kui küpsetaja selle vastu eksis, võis talle küür selga kasvada. Mida kindlasti ei tohtinud leivateo juures teha?

19) Amy ja Katie Elliott on maailmas suurima ajalise vahega sündinud kaksikud ja ka seetõttu Guinnessi rekordite raamatusse kantud. Kui suur oli nende sündimise ajaline distant? (+/- 3 ühikut)

20) 2021. aasta Forbesi ajakirja rikaste edetabeli top 10 kohtadelt leiame peamiselt USA tehnoloogiahiidude juhid, kuid edetabelisse mahub ka kaks meest väljaspoolt Ameerikat - indialane Mukesh Ambani 10. kohal ning prantslane Bernard Arnault koos perega on 3. kohal. Kui indialase varandus on jagunenud mitmete sektorite vahel nagu energeetika, kütused, tehnoloogia ning telekommunikatsioon, siis prantslase varandus tuleneb peamiselt ühest sektorist. Millise sektoriga on tegu?

21) Mida tähistab nende kahe samasuguse märgi erinevus?

(sinine taust, valged nooled ja servad)

(valge taust, ustad nooled ja servad)

22) Alutaguse, Haljala, Harku, Jõelähtme, Jõgeva, Kastre, Kiili, Põhja-Sakala, Tartu, Viljandi, Viru-Nigula, Väike-Maarja ja Kadrina vald, Sillamäe, Narva, Maardu, Võru ja Tallinna linn. Millisesse nimekirja kuuluvad need Eesti omavalitsused? Lõplik nimekiri on pikem ning sellesse kuulub 40 Eestimaa omavalitsust.

23) Mis on taevamandaat?

24) Selle kuulsa ooperiga käib kaasas legend, et juba tsaariajal ei olnud etendus kunagi välja müüdud, sest oli pikk ja igav. Saali täitmises toodi kohale distsiplinaarkaristust kandvad sõjaväelased. Ooper pidi demonstreerima Venemaa tulevast kuulsust, mis ühendas ja vabastas tema pinnal elavad rahvad. Mis on selle ooperi nimi?

V: Ruslan ja Ludmilla

25) Vene vanasõna - Kui lähed sõtta, siis palveta üks kord, kui lähed merele, siis kaks korda, kui aga .... , siis kolm korda. Mida tehes tuleks kolm korda palvetada?

Lisaküsimused:

- 1) Hiljuti küsiti vabariigi valitsuse naisesindajate nimesid. Võrdsuse tagamiseks nimetage nüüd mehi. Ees- ja perekonnanimed õigete ministrikohtade järele.
- 2) Kuidas asetuvad ülejäänud krooninäod e. pange järjekorda Eesti kroonidel olnud inimesed selle järgi, kes kui vanalt suri.